

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Školní vzdělávací program – na období 2022-2027

Projednán s ředitelkou školy, zřizovatelem, pedagogickou radou dne

Ředitelka školy:

Mgr. Helena Kalusková	
-----------------------	--

Pedagogické pracovnice:

Bc. Gabriela Kolenková	
Bc. Jana Lazarová	
Bc. Jiřina Honusová	
Hana Jurečková DiS.	
Školní asistentka: Lucie Ricková DiS.	

Obsah

1	Identifikační údaje	5
2	Obecná charakteristika	6
3	Podmínky vzdělávání	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva	9
3.3	Psychosociální podmínky	10
3.4	Organizace MŠ	10
3.5	Řízení školy	10
3.5.1	Informační a komunikační systém v mateřské škole obsahuje:	11
3.6	Personální a pedagogické zajištění	11
3.7	Spoluúčast rodičů	12
3.8	Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami:	12
3.9	Vzdělávání nadaných dětí:	13
3.10	Vzdělávání dětí od dvou do tří let	13
3.11	Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem	14
4	Organizace vzdělávání	15
	Denní režim v MŠ – 1. třída (starší děti)	16
	Denní režim v MŠ – 2. třída (mladší děti)	Chyba! Záložka není definována.
5	Charakteristika vzdělávacího programu	18
5.1	Formy spolupráce s rodiči a ostatními partnery školy (ZŠ, obcí):	20
5.2	Co chceme zlepšovat ve spolupráci s rodiči a ostatními partnery (ZŠ, obcí):	20
5.3	Práva a povinnosti zákonných zástupců:	21
6	Vzdělávací obsah	21
6.1	Tematické celky – viz. příloha	25
6.2	Nadstandardní a doplňková nabídka činností	25
6.2.1	Doplňkové aktivity	25
6.2.2	Nadstandardní aktivity	26
7	Evaluace	26

Základní škola a mateřská škola Darkovice,
příspěvková organizace,
U Kluziště 381/8
747 17 Darkovice

„Co vidíme kolem sebe, zajímá to mě i tebe”

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Č.j.: ZSDAR 489/2022

Skartační znak: A30/1.2.2

Období: 2022-2027

Zpracovala: Bc. Kateřina Poštulková

Aktualizovala: Bc. Gabriela Kolenková

1 Identifikační údaje

Dle zákona č. 284/2002 sb., kterým se mění zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, ukládá v § 24 odst. 4 - obci nebo kraji, který je zřizovatelem školy, která nemá právní subjektivitu - zajistit změnu oprávnění formy do 1. 1. 2003.

S účinností od 1. 1. 2003 se mateřská škola vyřazuje ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení a stává se součástí nově vzniklé příspěvkové organizace Základní školy Darkovice, okres Opava.

Sídlo organizace: U Kluziště 381/8, 747 17 Darkovice
IČO: 75027437

Adresa: Základní škola a mateřská škola Darkovice
příspěvková organizace

U Kluziště 381/8, 747 17 Darkovice

Tel: 597 589 122

Ředitelka školy: Mgr. Helena Kalusková

Internet: www.zsdarkovice.webnode.cz

E-mail: reditelka@zs.darkovice.cz

Odloučené pracoviště: Mateřská škola

Březová 1, 747 17 Darkovice

Tel: 597 589 107

Vedoucí učitelka MŠ: Bc. Gabriela Kolenková

Internet: www.zsdarkovice.webnode.cz

E-mail: kolenkva@ms.darkovice.cz

Typ: s celodenním provozem

Provozní doba: 6:00 – 16:30 hodin

Stanovená kapacita: 56 dětí

Počet tříd: 2

Skladba tříd: 2 – 5 let a 5 – 7 let

Počet pedagogů: 4

Počet provozních: 2

Asistentka: 1

Zřizovatel: Obec Darkovice

Dlouhá 112/47, 747 17 Darkovice

Tel: 597 589 130

Email: obec@darkovice.cz

Příspěvková organizace je řádně zapsána a vedena v Rejstříku škol předškolního a školního zařízení.

ŠVP vychází:

Podle zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) a jejich pozdějších novelizacích.

ŠVP je zpracován v souladu se zásadami a cíli vzdělávání podle zákona 561/2004 Sb.,

§ 2. a je v souladu s RVP PV č.j. 32405/2004 – 22.

ŠVP pro předškolní vzdělávání je veřejný dokument. S celým programem se mohou rodiče seznámit, bývá zveřejněn k nahlédnutí na chodbě v MŠ.

2 Obecná charakteristika

Mateřská škola v Darkovicích je školou s dlouhodobou historií. První zmínky ve školní kronice jsou z let 1934-38, kdy byla v obci zřízená česká mateřská škola v budově místní národní školy. Po dobu německé okupace se z ní stala německá škola a po válce byla opět obnovena česká mateřská škola, a to v bytě ředitele národní školy. První zápis dětí se konal 1. září 1951 pro školní rok 1951/52 a přihlásilo se přes 40 dětí. Jelikož se časem nedostávalo místa pro všechny aktivity s dětmi, začala

obec na jaře roku 1958 s výstavbou nové MŠ za vydatné pomoci občanů, kteří zde odpracovali mnoho hodin zdarma. 24. října 1960 mohla být slavnostně otevřena nová budova, a MŠ s jednou heterogenní třídou začala fungovat samostatně, nezávisle na škole základní.

Během prázdnin roku 1982 byla v prvním poschodí budovy, z bývalého bytu ředitelky MŠ, zařízena druhá třída. Za vydatné pomoci rodičů docházejících dětí i zaměstnanců školy bylo celé poschodí přestavěno na pracovnu s hernou, potřebné sociální zařízení, kuchyňku na vydávání svačin a také ložnici pro děti s celodenním pobytem.

V roce 1999 byla ředitelkou MŠ pověřena Mgr. Alexie Bolková (civilním jménem Anna Bolková), řádová sestra, členka Kongregace Školských sester de Notre Dame.

Od roku 2000 na základě žádosti rodičů a se souhlasem zřizovatele se stala specifikou školy výuka křesťanské výchovy, kterou v MŠ až do roku 2003 vyučovala řádová sestra. Po jejím odchodu pokračovala ve výuce pedagogická pracovnice Mgr. Slávka Dudková DiS, která absolvovala Teologickou fakultu UP v Olomouci. Po ní jí převzala Bc. Jana Vitásková. V současné době vyučuje křesťanskou výchovu pedagogická pracovnice Bc. Jiřina Honusová.

Od roku 2003 je MŠ součástí ZŠ Darkovice a její vedení převzala ředitelka základní školy Mgr. Helena Kalusková. Vedoucí učitelkou v MŠ byla pověřena učitelka Božena Vitásková. Od roku 2017 převzala funkci vedoucí učitelky Bc. Kateřina Poštulková. V roce 2023 po dobu dlouhodobé nemocenské a mateřské dovolené paní učitelky Poštulkové převzala funkci vedoucí učitelky Bc. Gabriela Kolenková.

V dnešní době má mateřská škola dvě třídy. První třída „Motýlků“ je třída starších dětí, která se nachází v přízemí budovy a navštěvuje ji 28 dětí. Druhá třída s názvem „Berišky“ se nachází v prvním patře a má také kapacitu 28 dětí. V každé třídě pracují dvě pedagogické pracovnice a vypomáhá jim školní asistentka.

Budova mateřské školy se nachází v Darkovicích na ulici Březová. Tato ulice je jedna z menších v naší obci, frekvence dopravy je v letních měsících lehce zvýšená díky návštěvnosti místního koupaliště. Mateřská škola sídlí v klidném a dobrém prostředí, poblíž zastávky městské hromadné dopravy, místního obchodu, pošty a obecního úřadu. Základní škola je vzdálená asi půl kilometru od mateřské školy.

V MŠ jsou děti vzdělávány podle „RVP PV“. Nabízíme zde kvalitní standardní i nadstandardní péči pro všechny děti včetně sportovních a kulturních akcí. Všechno naše snažení směřuje k tomu, aby děti v naší mateřské škole byly maximálně šťastné a spokojené.

3 Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Mateřská škola je umístěna v budově, která byla postavena v letech 1958-60. Průběžně procházela drobnými úpravami, ale až v roce 2000 byla provedena větší renovace, která započala obnovou celé střechy. V roce 2005, během letních prázdnin, prošla budova celkovou rekonstrukcí

z důvodů nevyhovujících prostor a zastaralého zařízení. Bylo přistaveno sociální zařízení a herní prostory, rozšířeny sklepní prostory, byla provedena rekonstrukce výdejny stravy, včetně zabudování výtahů, zřídila se prádelna s novou automatickou pračkou a sušáky na prádlo. Provedla se nová elektroinstalace, rozvod vody, osvětlení a renovace plynového topení. Následně byla vyměněna okna, dveře, podlahy a podlahové krytiny. Celá budova byla nově vymalována, bylo provedeno zateplení a fasáda. Na chodník byla položena zámková dlažba.

V přízemí MŠ se nachází vstupní hala, schodiště do poschodí a sklepních prostorů. Je zde třída s hernou pro starší a předškolní děti, šatna a umývárna s WC, dále výdejna stravy, ředitelna, sociální zařízení a šatna pro dospělé zaměstnance. Před vstupem do 1. třídy děti vstupují do šatny, kde si odkládají oděv a obuv do přihrádek se svou značkou. Otevřená šatna a přilehlé prostory chodby jsou využívány k vystavování dětské tvořivosti a informační nástěnkou pro rodiče.

Samotná 1. třída se dělí na dvě části. V první části je umístěno 5 dětských kulatých stolečků odlišných velikostí, k různým manipulačním, tvořivým, pracovním a jiným činnostem dle zájmu dětí. Je zde umístěna dětská i učitelská knihovna s různým naučným, obrazovým a encyklopedickým materiálem a také didaktické pomůcky. Druhá část třídy je opatřena kobercem, dětským nábytkem, tělovýchovným nářadím. Je zde dostatečný prostor ke společnému cvičení, volné zábavě, spontánním a námětovým hrám dětí. K názorné práci je využívána magnetická a interaktivní tabule, k rozvoji pěveckých a pohybových dovedností klavír a dětské rytmičké nástroje. V této části třídy jsou umístěny také dětské koutky (kadeřnictví, kuchyňka, obchod). Třída je vybavená velkými vestavnými skříněmi, do kterých se ukládají matrace, peřiny a polštáře pro děti na spaní. Každé dítě má svou označenou matraci, peřinu i polštář. Ložní prádlo je pravidelně měněno a větráno.

V prvním poschodí je třída pro mladší děti, šatna, umývárna, sociální zařízení. V tomto patře se nachází půdní prostory, které slouží k uskladnění pomůcek a materiálu k různým činnostem.

30. srpna 2009 došlo k vytopení celé budovy a MŠ musela projít opět celkovou rekonstrukcí, včetně obnovy veškerého nábytku, podlahových krytin, didaktických pomůcek, pracovního materiálu, hraček, knih. Během prázdnin 2011, z důvodů navýšení kapacity školy, a nutnosti rozšířit tak herní prostory, byla znovu zrekonstruována 2. třída v prvním poschodí, včetně šatny a sociálního zařízení dětí. V přední části třídy je pod okny umístěno 5 dětských stolečků rozdílných velikostí. U stolečků si děti hrají, tvoří, modelují. Druhá půlka třídy je opatřena kobercem, tělovýchovným náčiním, televizí, dětskými koutky ke spontánním hrám (kuchyňka, kadeřník, obchod), je zde dostatečný prostor k pohybovým a řízeným činnostem. Zadní část herny slouží nejen ke hrám, ale také jako odpočinková místnost pro děti. Jsou zde uloženy dětské dřevěné postýlky a ostatní příslušenství, které se každodenně připravuje k odpolednímu spánku dětí.

Na budovu MŠ bezprostředně navazuje velká školní zahrada. Na jaře 2001 byla započata úprava zahradní zeleně. Byly vysekány staré smrky kolem plotu a prostor byl nově osázen tújemi. Byl pokácen i starý ořech, z důvodu nedostatku světla v budově. V zadní části zahrady byly vysázeny různé okrasné keře a túje. Podobná okrasná plocha vznikla i v přední části zahrady. Pravidelně v intervalu 1-2 týdnů je travnatá plocha zahrady sekána. Každoročně je prováděna výměna písku v pískovišti. Všechny úpravy byly průběžně prováděny za pomoci rodičů a zřizovatele, který během prázdnin 2009 zakoupil i veškeré zahradní zařízení, odpovídající platným bezpečnostním normám. V zadní části zahrady měly děti k dispozici pískoviště, skluzavku, dřevěný vláček, zahradní domek a

lavičky k odpočinku. V přední části mohly využívat různé dřevěné průlezky, prolézačky, vláček, kolotoč a lavičky. V roce 2017 byla z důvodu nevyhovujících podmínek všech průlezek provedena další rekonstrukce celé herní plochy zahrady MŠ. Zahrada byla celkově upravena. V tomtéž roce proběhla také instalace zabezpečovacího systému MŠ. Na přední část zahrady a vstupní branku byla nainstalována bezpečnostní kamera, do tříd byly pořízeny tablety, díky kterým zaměstnanci mohou otevírat rodičům hlavní dveře a mohou se tak naplno věnovat své práci.

V srpnu 2024 začala rekonstrukce oplocení kolem celého areálu MŠ z bezpečnostních důvodů a vytvoření parkovacího prostoru pro rodiče dětí a ostatní řidiče.

Všechny prostory, zahrada i místnosti v budově jsou vybaveny tak, aby umožňovaly neomezený pohyb a další samostatné aktivity dětí. Velikost židlí a stolů je diferencována. S hračkami, pomůckami, knihami i různým náčiním mohou děti volně manipulovat dle zájmů a potřeb. Mají možnost se podílet svými výrobky na výzdobě a úpravě interiéru budovy MŠ, a mít tak příležitost nejen konzultace se svými rodiči, ale i k novým zážitkům ze změny prostředí. Také si mohou uvědomit, že naše škola je díky jejich zajímavé práci hezká.

Bezpečnostní i technický stav veškerého zařízení je každoročně kontrolován odborným pracovníkem, následně je pořizován zápis a okamžitá oprava. V současné době má MŠ velmi dobré prostorové podmínky a také vybavení z hlediska požadavků vzdělávacích, bezpečnostních a hygienických.

3.2. Životospráva

Stravování je zajišťováno v MŠ formou dovážené stravy ze ŠJ v Darkovicích. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle předpisu a zásad zdravého životního stylu. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné časové intervaly, děti jsou vedeny k samostatné obsluze. Nejsou do jídla nuceny, ale snažíme se, aby jídlo alespoň ochutnaly.

V průběhu celého pobytu v MŠ je na viditelném a přístupném místě pro děti přichystáno pití, které je zajišťováno výdejnou stravou v MŠ. Hned ráno je dětem k dispozici čerstvě uvařený čaj nebo jiné dovezené nápoje, učitelky připomínají důležitost pití během celého dne (včetně pobytu venku). Způsob manipulace je samoobslužný, děti používají hrníčky donesené z domova.

Pobyt venku je zařazován každodenně v dopoledních a dle podmínek i v odpoledních hodinách, výjimkou jsou dny s nepříznivými klimatickými podmínkami – silný déšť, dlouhotrvající a velký mráz, vysoké teploty v letních měsících.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny doplňkové činnosti (tiché hry dle vlastní volby, činnosti zaměřené na přípravu do školy, OŠD, IVP...).

Přístup pedagogů i ostatních zaměstnanců naší mateřské školy k osobnímu dodržování zásad zdravého životního stylu by měl být pro děti přirozeným vzorem.

3.3 Psychosociální podmínky

V MŠ je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit aktuální situaci (např. tak, aby rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě MŠ). Nově přichozím dětem umožňujeme postupnou adaptaci a rodičům dle dohody umožnit navštívit kolektiv dětí při hrách i pobytu venku.

Všechny děti mají rovnocenné postavení, volnost a svoboda dětí je vyvážena, děti se podílejí na vytváření pravidel ve třídě. Způsob, jakým jsou vedeny, je vstřícný, empatický, naslouchající, komunikativní, navozující vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Je počítáno se spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Každé z dětí je podporováno v samostatných pokusech, jeho výkony nejsou přehlíženy – jsou dostatečně vyhodnocovány a oceňovány. Pedagogické pracovnice se velice pozorně věnují vztahům mezi dětmi, nenásilně je ovlivňují, snaží se předcházet a okamžitě řešit nevhodné chování – ať už slovního nebo fyzického rázu, směřujícího k šikaně ze strany starších a fyzicky zdatnějších dětí.

3.4. Organizace MŠ

Rámcovou organizaci a provoz mateřské školy vymezuje školní řád a vnitřní organizace.

Pedagogické pracovnice se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti mají v MŠ potřebný klid, zázemí a soukromí – pokud potřebují, mají možnost se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený (dětí mají možnost volby činnosti, hry, pokračovat v započaté hře, činnosti, hru dokončit, mají denně intenzivní pohyb...). Učení je založeno na aktivní účasti dítěte, smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení. Dětem se specifickými potřebami, dětem integrovaným a dětem s OŠD je věnována zvláštní péče.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby vybízely k vlastní aktivitě, individuálním schopnostem. Dáváme dětem prostor a možnost vyjadřovat co nejvíce jedinečných a originálních nápadů. Je zde prostor pro společné rituály. Zaběhnutou tradicí jsou časové limity pro svačinu a oběd, celodenní volnost v pitném režimu dětí.

Dbáme na to, aby nebyly překračovány počty dětí ve třídách, spojování tříd je omezeno pouze na nezbytně nutné případy.

3.5. Řízení školy

Pedagogický sbor je vedený jako tým, který úzce spolupracuje nejen mezi sebou, ale také s ostatními partnery. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Samozřejmostí je účast na pedagogických a provozních poradách, aktivitách školy, otevřená komunikace, názor, vstřícnost, spoluúčast na řízení a evaluaci. Snažíme se vést všechny k myšlence, že v tom, jak se bude dítě v MŠ cítit, rozhodujeme my všichni svým přístupem, chováním a jednáním.

MŠ má vytvořený vlastní informační systém, rodiče jsou pravidelně informováni prostřednictvím každodenního styku s učitelkami, vyvěšováním na nástěnky v šatnách dětí,

emailem a v neposlední řadě jsou všechny informace k nalezení na webových stránkách školy, které jsou pravidelně aktualizovány. Mateřská škola úzce spolupracuje se zřizovatelem, ZŠ, PPP, SPC a dalšími institucemi.

3.5.1. Informační a komunikační systém v mateřské škole obsahuje:

- **denní komunikaci** s dětmi, zákonnými zástupci, učitelkami navzájem
- **zpřístupnění ŠVP a „Ročního plánu“** zákonným zástupcům po dohodě s vedoucí učitelkou, třídní učitelkou
- **průběžné seznamování se vzdělávacími cíli a obsahovou náplní ŠVP a „Ročního plánu ve školním časopise** (zaměření tematických celků a jejich jednotlivých částí - aktuální texty písní, básní, hádanky, omalovánky, početní úlohy..., nabídky činností a aktivit, termíny jednotlivých akcí, informace z třídní schůzky, pozvánky na různé slavnosti - vztahující se k rituálům a tradicím mateřské školy, výsledky organizovaného sběru starého papíru, ukázky práce dětí, vzdělávací pokroky aj.) Školní časopis bude vycházet vždy půlnočně v zimním a jarním období.
- **využití nástěnky v mateřské škole** ve vstupní hale, ke zveřejnění denního programu, školního řádu, jídelníčku, informací o stravování a jiných dokumentů, týkajících se chodu mateřské školy
- **využití veřejné nástěnky v obci a místní kabelové televize** k informacím veřejnosti o dění a aktivitách mateřské školy, s možností zapojit se do dění a zároveň tak přispět našim nejmenším, např. sběrem starého papíru, hliníku, sponzorskými dary na maškarní ples, nabídkou návštěvy v rodinném prostředí s ukázkou chovu domácích zvířat, ptáků, řemeslných činností apod.
- **internetové zpravodajství** – fotogalerie, informace o aktuálním dění, pozvánky, zápis dětí.....
- **aktivity školy**
- **předávání informací a komunikace s rodiči prostřednictvím emailu MŠ**

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Provoz v MŠ zajišťují 4 pedagogické a 2 provozní pracovnice dále také školní asistentka, které svým společenským postojem a chováním jsou dětem vždy příkladem. Všechny pracovnice po celou dobu práce s dětmi si vycházejí maximálně vstříc, spolupracují při přípravě hromadných akcí (sportovních, společenských, kulturních...), zajišťují služby za krátkodobě nemocné kolegyně. Rozpis služeb je dán rozvrhem přímé práce s dětmi. Pracovní doba učitelek je organizována tak, aby byla zajištěna bezpečnost a v mezích možností školy optimální pedagogická péče všem dětem.

Pedagogické pracovnice systematicky pracují na svém osobním rozvoji formou sebevzdělávání - studiem odborné a metodické literatury, časopisů, příruček, účastní se různých typů vzdělávacích kurzů a školení. Specializované služby jsou zajišťovány dalšími odborníky – pedagogicko-psychologická poradna, logopedické péče ad.

Pedagogický styl:

Pedagogické pracovnice postupují tak, aby vzdělávací nabídka v dětech vzbuzovala radost a uspokojení z prožitého a poznatého, dávají dětem dostatek prostoru, aby si vše prožily, samy vyzkoušely, podporují samostatnost, tvořivost, spolurozhodování. Všímají si aktuálních potřeb dětí a reagují na ně, nechávají dětem dostatek prostoru ke spontánním hrám a zájmům. Děti vzdělávají s ohledem na jejich individuální možnosti.

Vzdělávací nabídka:

Vzdělávací obsah je zpracován v podobě integrovaných celků, které vycházejí z okolního dění, jsou dětem blízké, různorodé a zároveň podnětné k učení i zábavě. Propojují různé oblasti vzdělávání, tzn., že ke každé vzdělávací oblasti je nabídnuta nějaká činnost. S bloky je pracováno tvořivě, dle aktuálních událostí a situace.

Rozpis služeb zajišťuje optimální pedagogickou péči.

3.7. Spoluúčast rodičů

S rodiči je navazován dialog na zásadách oboustranné vstřícnosti a partnerství, ochoty vzájemně naslouchat a spolupracovat. Snažíme se získat důvěru především svým jednáním, informovaností, ochotou vyhovět potřebám dětí i jejich. Pedagogové jednají diskrétně, ohleduplně a nezasahují zbytečně do soukromých záležitostí rodin. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Pro informace rodičům máme vyčleněny nástěnky, informativní nástěnky, odborně zaměřené nástěnky (prevence úrazů, připravenost na vstup do mateřské i základní školy), pravidelně aktualizujeme webové stránky a rodičům jsme k dispozici v případě potřeby konzultací. Třídní schůzky jsou pořádány 2x ročně, mimo to jsou rodiče zváni na schůzku s učitelkami základních škol ohledně školní zralosti a připravenosti. Děti pod vedením učitelek připravují pro své nejbližší besídky s ukázkou výsledů práce (vánoční, ke dni matek, rozloučení s předškoláky).

3.8 Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami:

Při práci s dětmi se speciálně vzdělávacími potřebami (do této skupiny zahrnujeme děti s odlišnostmi ve vývoji, děti se zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním), je naší snahou poskytovat těmto dětem speciálně pedagogickou podporu a péči, a tím zlepšovat jejich životní a vzdělávací šance, napomáhat jejich integraci do společnosti.

U dětí vyžadující speciální přístup – zdravotně znevýhodněné a s postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým postižením, s mentální retardací, s poruchami pozornosti a vnímání, s poruchami řeči, LMD a více vadami), využíváme služeb školských poradenských zařízení (SPC, PPP). Děti jsou pak vzdělávány na základě individuálních vzdělávacích programů, které připravujeme v úzké spolupráci s příslušnými odborníky, se kterými konzultujeme veškeré problémy (speciální pedagog, dětský psycholog, popř. lékař, rehabilitační pracovník). Zároveň úzce spolupracujeme s rodiči, nabízíme péči o dítě, poradenský servis v oblasti pokroků a vzdělávání.

Při výchově a vzdělávání těchto dětí dbáme, aby naplňování rámcových cílů a záměrů bylo vždy přizpůsobené tak, aby především maximálně vyhovovalo jejich potřebám a možnostem, aby

byly vytvořeny optimální podmínky k jejich rozvoji, učení, komunikaci s ostatními, a hlavně, aby každé z dětí dosáhlo co největší samostatnosti.

Individuální vzdělávací plány využíváme také u dětí s odkladem školní povinné docházky, která je doporučena na základě rozhodnutí speciálně pedagogického centra, psychologické poradny nebo odborného posouzení lékařem.

Při vzdělávání dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí, dětí ze sociálně slabších rodin, dětí s hyperaktivitou a poruchami chování, které vykazují nedostatky v pozornosti, sebeovládání, impulzivitu, přecitlivělost, špatnou adaptabilitu, uplatňujeme metody vycházející z teorie speciální pedagogiky, umožňující včasnou diagnostiku a péči, na jejímž základě dále s dítětem pracujeme. Po zjištění znaků problematického chování dítěte, případně i skrytých problémů v rodině (nevhodné vzory chování, násilí v rodině, chudoba, citové strádání...) a po společné konzultaci s rodiči a odborníky vyvodíme vhodné výchovné postupy, které zařadíme do individuálního vzdělávacího plánu. Jsme si vědomy toho, že tyto stavy mohou být vyvolány i oslabením nervového systému – dítě je nevyvinuté, nezralé, neklidné, citově strádá, je přetíženo nepřiměřeností nároků, které jsou na něj kladeny. Rodičům doporučíme kontakt na příslušného odborníka – psychologa, logopeda, speciálního pedagoga, sociálního pracovníka. Jsme připravené podávat léky, pokud jsou doporučeny, a poskytovat zpětnou vazbu lékaři, rodičům, odborníkům. Výsledky dlouhodobého pozorování dítěte předáváme učitelce 1. třídy ZŠ, ve snaze usnadnit nástup dítěti do základní školy.

3.9. Vzdělávání nadaných dětí:

Za nadané dítě považujeme takové, které dosahuje mimořádných výkonů v určité oblasti ve srovnání s běžnými výkony svých vrstevníků. Těmto dětem individuálně rozšiřujeme specifické úkoly, zapojujeme je do samostatných a rozsáhlejších prací – s možností zjistit co nejvíce o dané věci, problematice (možnost pokusů, experimentů, sledování lupou, práce s odbornými a naučnými knihami, obrazovým materiálem, skládky, atd.). Nabízíme hry a činnosti přivádějící děti k myšlení, logické a matematické úvaze. Povzbuzujeme dítě v jeho aktivitách, myšlenkových pochodech, zájmech, tvořivosti. Nadané děti ale často bývají osamocené, více citlivé, často vážné komunikace s ostatními dětmi a schopnost mít opravdové kamarády. Pomáháme těmto dětem se začleňovat do kolektivu ostatních a komunikovat s nimi, hrát si, dávat jim pocit sounáležitosti se společenstvím a řešit jejich neúspěšnou sociální situaci.

3.10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Podmínky pro vzdělávání dětí jsou nejdůležitější součástí RVP PV z hlediska zařazování dětí raného věku do MŠ. Mají přímou souvislost s uspokojováním aktuálních potřeb dětí, s kvalitou a zdárným průběhem předškolního vzdělávání, které se snažíme zajistit.

Věcné podmínky splňují požadavky pro bezpečný pohyb dětí do tří let. Zajišťujeme vybavení nábytkem a ostatním zařízením v souladu s antropometrickými požadavky.

Uvědomujeme si, že mladší děti potřebují více volného prostoru, potřebují procvičovat zejména hrubou motoriku, potřebují mít přehledný prostor pro zvládnutí koordinace pohybu a prostorovou orientaci. Snažíme se vytvořit prostředí mateřské školy nejen bezpečné pro dvouleté děti, ale vytváříme takové podmínky, které vedou k podpoře tělesného rozvoje, zdraví, osobní spokojenosti a pohody dítěte.

Při volbě hraček volíme:

- Leporela podporující čtenářskou pregramotnost
- Jednoduché stavebnice, hračky, se kterými dítě může manipulovat, rozkládat je, skládat, vkládat, atd. čímž dochází k přirozenému rozvoji manipulačních schopností
- Zvukové hračky, jež podporují rozvoj senzomotorických schopností
- Panenky, kočárky, větší auta, pracovní stůl, kuchyňka, kadeřník,....
- Odrážedla podporující pohybovou aktivitu

Pro dvouleté děti nevolíme hračky s drobnými díly. Připravujeme pro ně přiměřené množství hraček a pomůcek, občas je obměňujeme. Všechny musí být volně přístupné.

Při zápisu vedoucí učitelka zjišťuje u rodičů, zda jejich dítě ještě používá jednorázové pleny, či nočník nebo toaletu. Děti s plenkami do mateřské školy nepřijímáme, protože prostory budovy na tuto péči nejsou přizpůsobeny. Vedoucí učitelka tuto informaci ověřuje opět při nástupu do MŠ. Toalety máme doplněny o nočníky a dáváme dětem možnost volby. Sociální příslušenství máme vybaveno sprchovým koutem.

Pro dvouleté děti je důležité pravidelné uspořádání dne. Po dopoledním programu musí dříve obědovat, potřebují na jídlo více času a dostatek času na spánek po obědě. Dětem mladším tří let nestačí mít tekutiny k dispozici, je nutné je průběžně k pití vybízet. Na potřebu vyměšování je třeba také děti upozorňovat. Zejména v prvních měsících školního roku na pitný režim a toaletu využíváme frontální formu v pravidelných časových intervalech. Víme, že pravidelností se posílí všem dětem návyky.

Přejeme si, aby adaptační proces dvouletého dítěte probíhal velmi citlivě a šetrně s ohledem na jeho individualitu. Doporučujeme rodičům postupně prodlužovat čas jejich dítěte v MŠ. Naše zařízení vytváří bezpečné a jisté prostředí, respektuje aktuální potřeby dětí, volí vlídnou a trpělivou komunikaci, což dítě v raném věku potřebuje.

3.11. Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem

Do kapitoly 8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se doplňuje nová podkapitola 8.4, která zní:

„DĚTI S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA“

Děti - cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogický program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v

souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

4 Organizace vzdělávání

Uspořádání školy a zařazování dětí:

Od 1. 1. 2003 funguje MŠ jako odloučené pracoviště ZŠ v Darkovicích s rozšířenou výukou křesťanské výchovy. Od 1. 9. 2011 se souhlasem zřizovatele byla navýšená kapacita dětí z 45 na 55 a od 1. 9. 2015 se opět navýšila kapacita o jedno dítě, tedy na 56 (věk od 2 do 7 let).

Přednostně jsou do MŠ přijímány děti na základě těchto kritérií:

- doba podání přihlášky (opakované podání žádosti) – bodové ohodnocení 1,2,3
- trvalý pobyt v obci - 5
- dítě se specifickými vzdělávacími potřebami – 3
- věk dítěte (4 roky, 5 let věku) - 4, 5
- MŠ navštěvuje sourozenec dítěte - 3
- trvalý pobyt v okolních obcích - 1
- dítě se hlásí k celodennímu provozu - 1

- bez ohledu na bodové ohodnocení bude přednostně v souladu s ustanovením § 34 odst. 4 školského zákona vždy přijato dítě rok před nástupem povinné školní docházky
- upřednostnění se týká též občanů Evropské unie či občanů třetích zemí, kteří mají hlášeno místo pobytu na území ČR ve smyslu ustanovení § 20 odst. 2 písm. d) školského zákona
- při přijímání dítěte bude rozhodující přijetí dítěte **s vyšším celkovým hodnocením**

Pokud není kapacita školy naplněna, jsou do MŠ přijímány i děti z okolních vesnic.

Složení tříd:

1. třída „Motýlci“ – starší děti ve věku od 5 – 7 let počet dětí 25

Vzdělávací práce je přizpůsobena dětem, které ještě nenastoupí školní docházku, dětem s přípravou na školní docházku, OŠD, IVP.

Celková připravenost dětí na školu je velice dobře hodnocena ze strany ZŠ.

1. třída se také více zaměřuje na bližší soužití s přírodou, a to formou uskutečňování většího počtu vycházek do přírody, při kterých děti objevují okolní svět a jeho zákonitosti vlastním pozorováním, pokusy a okamžitým prožitkem. Nenásilně a prakticky tak mají možnost získávat osobitý vztah k přírodě, mít jasnější představy o proměnách, nutnosti přírodu i živé tvory chránit, umět o ní pečovat.

2. třída „Berušky“ – malé děti ve věku od 2 – 5 let v počtu 24

Práce s dětmi je zaměřena na postupnou adaptaci dětí (způsobilost být delší čas bez matky), vzájemné poznávání, schopnost naučit se žít ve společenství dětí, k navazování spolupráce s novými rodiči.

Průběžně jsou zde zařazovány aktivity přivádějící děti k orientaci v kolektivu a v cizím prostředí, vztahů ke školní práci, tedy schopnosti plnit jednoduché úkoly, ke vzájemné spolupráci. Hravým způsobem jsou zde děti vedeny k rozvoji poznatků o okolní přírodě, utváření správných představ a dovedností.

Obě třídy spolu úzce spolupracují, a to jak v rámci vzdělávacího procesu, tak při uskutečňování různých akcí. Společně také vytvářejí a zařazují malé ekologické projekty, které naplňují „Environmentální výchovu“, ŠVP a jeho koncepci.

Pedagogické pracovnice neopomíjejí zařazování také herních aktivit s krátkým příběhem, varující děti před zápornými vlivy z okolí (styk s neznámými lidmi, setkání s nebezpečnými zvířaty...), s prvky prosociálního chování (mít radost, že svým přičiněním udělám radost druhému kamarádovi...), ke vnímání svých emocí (co cítím a proč to cítím).

Denní režim v MŠ – 1. třída (starší děti)

6:00 - 8:00 hodin

- ranní hry dle přání a volby dětí
- individuální a skupinové činnosti

8:00 – 12:00

- spontánní hra
- spontánní činnosti
- svačina

- řízená činnost
- skupinová činnost
- individuální činnost
- ranní cvičení a relaxační chvílky
- smyslové a pohybové hry
- didakticky zacílené činnosti
- péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami a odkladem školní docházky
- jazykové chvílky
- převlékání
- pobyt venku
- 12:00 - 12:30 hodin**
- oběd
- 12:30 - 14:00 hodin**
- odpolední odpočinek dětí, relaxace
- individuální klidové činnosti
- 14:00 - 14:30 hod**
- odpolední svačina
- 14:30 - 16:30 hod**
- odpolední činnosti, doplňkové aktivity

Denní režim v MŠ – 2. třída (mladší děti)

- 6:00 - 8:30 hodin**
- ranní hry dle přání a volby dětí
- individuální a skupinové činnosti
- jazykové chvílky
- 8:30 - 11:30 hodin**
- ranní cvičení a relaxační chvílky
- svačina
- spontánní hra
- spontánní činnosti
- řízená činnost
- skupinová činnost
- individuální činnost
- smyslové a pohybové hry
- didakticky zacílené činnosti
- péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami
- jazykové chvílky
- převlékání
- pobyt venku
- 11:30 - 12:00 hodin**
- oběd
- 12:00 - 14:00 hodin**
- odpolední odpočinek dětí, relaxace
- individuální klidové činnosti
- 14:00 - 14:30 hod**
- probouzení, převlékání

- svačina
- odpolední doplňkové aktivity

15:00 hod přesun dětí do třídy „Motýlků“ (rozcházející třída)

15:00-16:30 hod

- odpolední činnosti

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Mateřská škola je jednou z možností, jak doplnit rodinnou výchovu a pomoci tak dětem k jejich rozvoji a učení. Dítě v předškolním období se rozvíjí především prostřednictvím nápodoby. Velmi intenzivně vnímá chování dospělých, jejich osobnostní vlastnosti, způsoby komunikace a řešení všech situací, u kterých je přítomno. Proto se snažíme v MŠ udržovat každodenní pozitivní atmosféru. Důležité je brát dítě jako celek. Důraz klademe na jeho zdraví tělesné i duševní, stejně jako potřebu vnímat, přemýšlet a mít svoje zážitky. Došli jsme k uvědomění, že jsme pracovní tým, který svou soudržností a systematickým působením - spoluprací mezi všemi zúčastněnými subjekty (rodiči, učitelkami, ředitelkou školy a ostatními pracovníky), ukáže našim dětem celou krásu jejich osobnosti.

Vytváření pozitivního klima ale samozřejmě souvisí v přijímání rodičů jako dobrých partnerů, i když jejich přístup k výchově svých dětí může být a někdy je jiný než náš. Snažíme se ale vždy o aktivní spolupráci s nimi. Během celého školního roku je informujeme o tom, co považuje naše MŠ, jako první vzdělávací instituce v životě dítěte za důležité. Zároveň ale chápeme jejich obavy, když svěřují své děti nám „cizím osobám“ do péče. Že se na nás informují, zjišťují naše klady a zápory, zajímají se o společenství, do kterého se jejich děti dostanou, a jak zde budou přijímány. Zda jim nehrozí nebezpečí, nebo jaké prostředí a vybavení nabízíme.

Záměrem vzdělávacího programu je rozvoj osobnosti dítěte, jeho individuality, vztahu k ostatním lidem, světu kolem nás, k člověku, k jeho práci, k rodině, k přírodě, k vlastnímu zdraví, k planetě Zemi, k historii a lidovým tradicím a zvykům. Vyplynou z přirozeného sledu událostí, do kterých se děti zapojují v průběhu celého roku. Posloupnost témat je vázána na roční období a významné události, které ovlivňují společné zážitky dětí.

Školní vzdělávací program se skládá ze 4 integrovaných bloků, které jsou dále učitelkami rozpracovávány a dotvářeny do jednotlivých témat v třídních vzdělávacích programech dle podmínek jednotlivých tříd. Je tak vytvořen dostatečný prostor pro vlastní nápady a tvořivost jednotlivých učitelů a jejich zkušenosti. Časový plán je pružný a učitelky tak mají možnost reagovat na podmínky v jednotlivých třídách. Učitelka připraví vzdělávací nabídku, která obsahuje činnosti ze všech oblastí předškolního vzdělávání a která povede ke splnění vzdělávacího cíle. Třídní vzdělávací programy obsahují charakteristiky jednotlivých tříd, ve které učitelka uvede, na které cíle se její vzdělávací program zaměří, jaké jsou materiální podmínky jednotlivých tříd, jaké metody a formy práce budou upřednostňovány, kterými oficiálními vzdělávacími programy se inspiruje, zda využívá prvky alternativní pedagogiky, jaké materiály budou při práci využívány a jaké specifické činnosti dětem v dané třídě nabízí (náprava vad výslovnosti, komunitní kruh apod.).

Je potěšující, že velká většina rodičů se zajímá o to, jak jejich dítě prospívá, jak se chová, jak jej dál ve spolupráci s námi vychovávat, jak oni sami se mohou zapojit do různých aktivit a dění.

Obecné rámcové cíle ŠVP:

- Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- Osvojení si základních hodnot, na nichž je založena naše společnost
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Sledované klíčové kompetence:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence činnostní a občanské

Hlavní principy programu:

- Individualizace
- Spolupráce s rodiči
- Tematické plánování
- Prožitkové učení a učení hrou

Formy vzdělávání:

- Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou
- Pro děti s OŠD jsou sestavovány individuální plány na základě závěrů stanovených pedagogicko-psychologickou poradnou
- Výchovně vzdělávací aktivity mají charakter hry a zábavy, probouzejí aktivní zájem dětí
- Rozvoj dětského poznání je založen na přímých zážitcích dětí, na vyváženosti spontánních aktivit a řízených činností v menších nebo větších skupinách, nebo individuálně, vycházíme z dětské volby, zvědavosti a potřeby objevovat

Metody práce:

- Ve vzdělávání dětí používáme různé metody – slovní, názorné, praktické (Výběr metody závisí vždy na didaktickém cíli).
- Do skupiny názorných metod patří především pozorování, předvádění, pokus, vycházka. Názorné metody spojujeme s praktickými činnostmi. Tyto metody přinášejí dětem prožitek, který usnadňuje jejich učení.
- Zařazujeme rovněž učení metodou navození problémových situací.

5.1. Formy spolupráce s rodiči a ostatními partnery školy (ZŠ, obcí):

- V naší mateřské škole vítáme všechny, kdo k nám přicházejí s dobrým úmyslem. Denně je neustále otevřena rodičům, starším sourozencům, kteří k nám přicházejí na návštěvu ze ZŠ, ale i mladším sourozencům, kteří se k docházce do mateřské školy teprve chystají.
- Touto cestou nabízíme mladším sourozencům nenásilné seznámení s prostředím MŠ a předcházení adaptačních obtíží po nástupu do MŠ.
- Ochotně vyslechneme druhé, akceptujeme jejich názory a stanoviska, denně mohou např. rodiče přicházet za učitelkou se svými postřehy i připomínkami, vždy budou vyslechnuti, vždy jim bude věnován potřebný čas. Potíže a problémy se snažíme okamžitě řešit, vysvětlit.
- Nabízíme odbornou a individuální pomoc – každý poslední čtvrtek v měsíci si rodiče, kteří projeví zájem, mohou posedět s učitelkou a řešit svůj problém „mezi čtyřma očima“. Je jim nabídnuta odborná literatura, případně speciální pomůcky. V případě zájmu je možno kontaktovat odborníka. Vždy je respektováno jejich soukromí a utajení poskytnutých informací.
- Rodiče pravidelně a pravdivě informujeme o veškerém dění ve škole. Velmi oblíbený způsob je vydávání školního Miničasopisu. Aktuální zprávy a upozornění se v MŠ objevují na nástěnce ve vstupní hale. Významnou roli sehrává osobní kontakt, především při poledním rozcházení dětí, kdy je možno s rodiči pohovořit. Hodně se nám osvědčili neformální setkání a pohovory při různých aktivitách a akcích s rodiči.
- Na počátku školního roku jsou rodiče na třídní schůzce seznámeni s koncepcí vzdělávací práce s dětmi, uspořádáním dne, školním řádem, pravidly soužití a jinou dokumentací, týkající se vzdělávání jejich dětí. Celoročně mohou rodiče nahlédnout do písemné podoby ŠVP.
- Nabízíme dostatečné množství akcí pro rodiče a mladší sourozence našich dětí ve spolupráci se ZŠ, zřizovatelem, veřejností. Vznikají zajímavá dopoledne i odpoledne, která nabízejí odreagování, zábavu, hry, rozvoj tvořivosti, společné poznávání oslav v rámci místních tradic a zvyků (Vánoce, Masopust, Velikonoce, divadelní vystoupení dětí ze ZŠ v MŠ, loučení s předškoláky....). Nenásilnou cestou prohlubují vzájemné poznání nás všech, jakož i rozvoj nových přátelství a vztahů nejen mezi dětmi.
- Respektujeme i postoj rodiny k náboženským otázkám. Rodiče dle svého uvážení dávají souhlas, či nesouhlas k náboženské výchově v mateřské škole.
- Využíváme kladných i záporných momentů a prvků z rodinné výchovy při výchovné péči v MŠ (velmi pozorně si všímáme vzájemného chování mezi rodiči a dětmi při běžném denním kontaktu, např. při převlékání v šatně), či na společných akcích a setkáních.

5.2. Co chceme zlepšovat ve spolupráci s rodiči a ostatními partnery (ZŠ, obcí):

- Budeme se snažit komunikovat s rodiči intenzivněji při různých společných akcích, besídkách – naslouchat jejich názorům, přáním, návrhům....
- Budeme je více podněcovat ke vzájemné spolupráci na akcích a aktivitách školy – např. příprava akce pro děti z řad dobrovolných rodičů, ve spolupráci s „Klubem rodičů při MŠ“.
- Zapojením do tvorby školního časopisu – různé zajímavé příspěvky, návrhy dopoledních výletů, anonymní příspěvky....
- Umožníme rodičům zapůjčení naší odborné literatury – zařízením „Knihovničky“ v MŠ.
- Vypracujeme a předáme rodičům alespoň 1x ročně dotazníkovou anketu k vyjádření názoru na naší práci.
- Rozšíříme informace o připravovaných aktivitách a dění v MŠ internetovým zpravodajstvím – fotogalerie, aktuality o dění....
- Nabídneme rodičům možnost společných rodinných schůzek a aktivit z nabídky: Centrum pro rodinu a sociální péči o.s., Kostelní nám. 2, Ostrava.

- Budeme i nadále utvářet projevy důvěry, pohodové vztahy a úzkou spolupráci mezi všemi zúčastněnými (rodiči, ZŠ, obcí, místními spolky), při tradičních společenských a jiných aktivitách.

5.3. Práva a povinnosti zákonných zástupců:

- Seznámit se s vzdělávacím programem školy, „Minimálním preventivním programem a Environmentální výchovou“, vyjadřovat svůj názor, podílet se na pravidlech, dle možností také na jejich dotváření.
- Seznámit se s „Školním řádem a organizačním chodem v MŠ“ - respektovat je.
- Znat pravidla soužití, která ve škole platí – řídit se jimi.
- Využívat informační systém školy (školní časopis, nástěnky, informace a pokyny ředitelky školy, vedoucí učitelky, vedoucí školní jídelny...).
- Při nástupu do školy využívat adaptační systém, na kterém se domluví s třídní učitelkou, projevovat snahu spolupracovat.
- Konzultovat s učitelkou všechny důležité poznatky, týkající se vzdělávacích pokroků dítěte, změny zdravotní způsobilosti a zdravotních obtíží, nebo jiné závažné skutečnosti, které by měly vliv na průběh vzdělávání.
- Oznamovat škole důvody nepřítomnosti dítěte a další údaje ve školní matrice podle § 28 odst. 2 a 3, Školský zákon č. 561/ 2004 Sb., a také změny v těchto údajích.
- Spolupracovat s odborníky poradenských center a specializovaných služeb.
- Zapojovat se do života mateřské školy (dle možností se účastnit a pomáhat při tvorbě zábavných programů a mimoškolních akcí - různé akce v přírodě, sportovní akce, výlety, slavnosti, výstavy, vyjadřovat své názory, podávat návrhy na řešení různých problémů.
- Zúčastňovat se třídních schůzek, seznamovat se se závěry.
- Ve stanoveném termínu hradit úplatu za předškolní vzdělávání a stravné.

Hlavní cíle naší mateřské školy:

Naše mateřská škola si stanovila tyto dlouhodobé vzdělávací cíle, které by měla v průběhu 5let naplňovat:

- Vzdělávání dětí podle jejich zájmů, možností a potřeb
- Motivovat děti k dalšímu poznání a učení, učit je žít ve společnosti ostatních
- Rozvíjet estetické cítění, pěstovat u dětí lásku k přírodě, obci a zemi kde žijeme, ke kamarádům i dospělým
- Klást důraz na prožitkové učení a úzkou spolupráci s rodinou
- Rozvíjet a podporovat sociální dovednosti, schopnost vyjádřit své pocity, spolupráce ve skupině
- Podporovat a rozvíjet spontánní činnosti, potřeby a zkušenosti
- Rozvíjet pozitivní citové vztahy k sobě a druhým, vytvářet vzájemnou důvěru
- Všeestranně a nenásilně rozvíjet osobnost dítěte

6. Vzdělávací obsah

Vychází na základě RVP PV, dlouhodobých cílů a záměrů ŠVP, závěrů TVP a „Vlastního hodnocení školy“. Programová nabídka vychází z okolních podmínek školy, je maximálně otevřena všem dětem i rodičům, průběžně naplňuje stanovené cíle a záměry, nenásilně přivádí děti

k osvojování kompetencí. Roční plán je zpracován pro obě třídy společně s tím, že vzdělávací obsah a náplň práce se v jednotlivých třídách liší individuálními zvláštnostmi dětí i třídy jako celku (věkové zařazení dětí ve třídách je od 2 – 5 let a od 5 – 7 let).

Jsou zde stanoveny čtyři tematické celky, které obsahují dílčí cíle, vzdělávací nabídku a očekávané výstupy, ke kterým chceme v určitém celku dojít. Vhodné metody a formy práce, umožňují tvořivě reagovat na nahodilé podněty a potřeby ze strany dětí. Velký prostor je dán spontánním hrám a prožitkovému učení.

Specifikou školy je prolínání křesťanské výchovy do vzdělávání dětí.

Prioritou ve vzdělávání dětí jsou hlavní cíle RVP PV:

1. Rozvíjení dítěte a jeho *schopnost učení pro nás znamená:*

- Podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost, bezpečí a pohodu
- systematicky rozvíjet řečové schopnosti, kreativní myšlení, schopnost objevovat, poznávat, učit se.
- Přispívat k dokonalějšímu chápání okolního světa, jeho vývoje, pohybu, proměn, schopnosti se přizpůsobovat, reagovat na ně a vyrovnávat se s nimi.

2. Osvojení si *základů hodnot, na nichž je založena naše společnost znamená, že se budeme snažit:*

- Učit děti přijímat základní hodnoty společenského soužití mezi lidmi, přivádět děti soucítění a solidaritě se slabými a ohroženými.
- Úctě k životu, životnímu prostředí a kulturním tradicím ve svém okolí.

3. Získání *osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost nás přivádí:*

- Poskytovat dítěti možnost projevovat svůj postoj, uvědomovat si a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí, poznávat svou osobnost, věřit sám sobě.

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí a je stanoven tak, aby v návaznosti na současné trendy ve vzdělávání naplňoval cíle a přiváděl děti ke kompetencím v míře odpovídajícím jejich individuálním potřebám a možnostem.

Konkrétní specifické cíle, kterých chceme dosáhnout našim vzdělávacím programem:

Dítě a jeho tělo:

- Podporovat růst, vývoj a psychickou zdatnost dětí.
- Učit se samostatnosti projevu, sebeobsluze, zdravým životním návykům.

Dítě a jeho psychika:

- Podporovat všestranný vývoj po stránce jazykové, myšlenkové, tvůrčí.
- Rozvíjet dovednost při získávání znalostí, představ, fantazie.
- Učit se poznávat sám sebe, rozvíjet citové vazby a vztahy.
- Podporovat a vést děti k seberealizaci.

Dítě a ten druhý:

- Učit se komunikaci mezi sebou, s dospělými a dětmi.
- Podporovat přátelství a kamarádství.

Dítě a společnost:

- Vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách, seznamovat se světem lidí, pomáhat osvojovat dovednosti, návyky a postoje, které jsou základem pro život ve společnosti lidí.
- Poznávat tradice a zvyky svého okolí.

Dítě a svět:

- Vnímat sebe sama jako součást světa a přírody.
- Vytvářet základy osobního přístupu k přírodě a životnímu prostředí.
- Osvojovat si poznatky a dovednosti v péči o své okolí.

„Konkretizované očekávané výstupy RVP PV“

1. **Dítě a jeho tělo** (biologická)
2. **Dítě a jeho psychika** (psychologická)
3. **Dítě a ten druhý** (interpersonální)
4. **Dítě a společnost** (sociálně – kulturní)
5. **Dítě a svět** (environmentální)

Klíčové kompetence:

Pomáhají nám utvořit si jasnou představu o tom, kam budeme dítě směřovat, o čem ve vzdělávání usilovat.

Z hlediska připravenosti dítěte na školní docházku jsme si vytýčili tyto kompetence:

1. kompetence k učení:

- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět jevům, věcem, a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, soustředí se na činnost, zadanou práci dokončí, dovede pracovat podle instrukcí.
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách.

2. kompetence k řešení problému:

- Všímá si dění a problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva a aktivní zájem.
- Zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.

3. kompetence komunikativní:

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (pohybovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými....).
- Domlouvá se gesty i slovy.
- Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými.
- Má dovednosti předcházející čtení a psaní.

4. kompetence sociální a personální:

- Uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlivost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
- Spolupracuje, dodržuje dohodnutá pravidla a zdůvodněné povinnosti.
- Je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.

5. kompetence činnostní a občanské:

- Uvědomuje si svá práva i práva druhých.
 - Váží si práce i úsilí druhých, má smysl pro povinnost.
 - Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění.
 - Má základní představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat.
-
- Ví, že není jedno v jakém, prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.
 - Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní a společenské).

Čeho si budeme všimát v rámci OŠD:

- Nemá základní poznatky o svém okolí.
- Vyjadřuje se pomocí jednotlivých výrazů, jednoduchých vět jen zřídka samostatně.
- Vyprávění je chaotické, nesrozumitelné.
- Neklade otázky k doplnění svých znalostí.
- Vyhýbá se řešení problémů a situací, nedovede si poradit s běžnými problémy.
- Nemá základy logické paměti, nedovede počítat.
- Je nevyspělé v grafických projevech, nedokáže popsat, co nakreslilo, napodobit geometrické obrazce, různé tvary....
- Nespolupracuje, nenavazuje kontakty, stojí stranou, při hře je svárlivé, agresivní.
- Pracuje jen za pobízení dospělého.
- Je bázlivé, emočně nevyzrálé.
- Nedodržuje dohodnutá pravidla, je neposlušné.
- Je nesamostatné - nedokončí započatou práci, úkol.

6.1 Tematické celky – viz. příloha

6.2 Nadstandardní a doplňková nabídka činností

Mateřská škola nabízí další nadstandardní a doplňkové vzdělávací aktivity, které zajišťují jak pedagogické pracovnice, tak externí pracovníci. Rodiče mohou pro své děti nadstandardního vzdělávání využít, ale nemusí. Pokud nabídky v podobě nadstandardní aktivity nevyužijí, je jejich dětem v mateřské škole zajištěn plnohodnotný program v souladu se ŠVP.

6.2.1 Doplňkové aktivity

Křesťanská výchova, chvilka angličtiny a práce s keramikou je součástí dopoledního standardního vzdělávání dětí. Křesťanská výchova je uskutečňována se souhlasem rodičů dětí v jednotlivých třídách. *Pokud rodiče nesouhlasí, nemusí se dítě účastnit a odchází do druhé třídy, kde je zajištěn plnohodnotný program v souladu se ŠVP.*

1. „Křesťanská výchova“

Organizace výuky: 1. třída - 2x v měsíci, 2. třída - 1x měsíčně – vždy po domluvě s učitelkou a s ohledem na aktuální program

Pedagogická pracovnice: Bc. Jiřina Honusová

Propojování křesťanské výchovy do vzdělávacího procesu dává dětem možnost uvědomování si prosociálního chování, osvojování si mravních hodnot a postojů, základů environmentálního citění a MPP školy.

Vzdělávací cíle:

- Přiblížit dětem základy křesťanské výchovy, tradic, Boha skrze příběhy z Bible
- i odjinud.

- Předat dětem morální hodnoty spojené nejen s vírou.

Očekávané výstupy:

- Uvědomit si, že Bůh existuje a má nás rád.
- Uvědomit si, co nám příběhy říkají pro život.
- Získat morální hodnoty – vážit si sebe, mít úctu ke všem lidem, vědět, že náš svět musíme chránit, ne ničit.

Vzdělávací cíle a záměry:

- připravovat děti na život v mnohojazyčné evropské společnosti
- rozvíjet zájem o nové věci, využívat zkušeností k učení
- vést k samostatnému řešení úkolů
- rozvíjet schopnost komunikace a spolupráce s učitelkou i s ostatními dětmi.
- rozšiřovat poznatky dětí o širším společenském a kulturním prostředí.

Očekávané výstupy:

- chápat, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení
- nechat se získat pro záměrné učení
- uvědomovat si svou samostatnost, samostatně plnit úkoly, cítit ze své samostatnosti uspokojení
- pracovat dle pokynů učitelky, přiměřeně dlouhou dobu se soustředit
- spolupracovat s druhými dětmi, obhájit svůj názor
- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur, jejich zvycích, tradicích a přírodních podmínkách

6.2.2 Nadstandardní aktivity

Pedagogický dozor u obou nadstandardních aktivit provádí podle počtu zapsaných dětí jedna nebo dvě učitelky.

Je zajištěno, aby dítě bylo řádně předáno zodpovídající učitelkou jiné osobě (přechází zodpovědnost), od které bude zase řádně předáno zpět dozorující učitelce. Rodiče pověří konkrétní osobu k vyzvednutí a předání dítěte – viz „Pověření“.

7 Evaluace

Cílem autoevaluace v naší mateřské škole je zachytit pozitiva i negativa, a zjistit, co je případně v činnosti školy zapotřebí zlepšit, změnit, řešit.

Evaluační aktivity budou probíhat na úrovni tříd a školy. K sebehodnocení činnosti školy využijeme osvědčené metody a postupy – analýza ŠVP, podmínky školy, dotazníky, hodnocení TVP, třídní knihy, diagnostické záznamy, individuální plány, hospitační záznamy, spolupráci s rodiči a ostatními partnery. Sebehodnocení školy je vždy záležitostí celého kolektivu.

Co budeme vyhodnocovat

- ŠVP, soulad s RVP, reálnost stanovených cílů, opatření
- podmínky vzdělávání
- průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání - pokroky dětí
- MPP, EV

Systém autoevaluace

Co vyhodnocujeme?	Jak vyhodnocujeme?	Jak často?	Kdy?(měsíc)	Kdo?
1. „TVP“ zpětnou vazbou 1x ročně 6 ped. prac., ved. uč. <u>Cíl: naplňování stanovených záměrů a cílů školy v souladu s RVP PV</u> „Vlastní hodnocení školy“ - zpětnou vazbou 1x ročně 6 ved. učitelka <u>Cíl: zpětné vyhodnocení úrovně práce školy za uplynulé období - co jsme sledovali, jaké opatření navrhuje</u> 1. Podmínky vzdělávání Cíl: posuzování podmínek, přístupu k dětem, organizačních forem, týmové práce a vzájemných vztahů se všemi zúčastněnými				
Věcné, životospráva, psychosociální, organizační	dotazník pro rodiče	1 - 2x ročně	10, 5	rodiče
	provozní a ped. porady	2x ročně	9,6	všichni zaměstnanci

Spolupráce s rodiči ZŠ, zřizovatel	„Dotazníková metoda“	1-2x ročně	10, 5	rodiče
	schůzky, akce	Viz. plán	po ukončení	pedag. prac.
	pedagogické porady	2x ročně	9, 6	pedag. prac.
3. Průběh vzdělávání Cíl: promyšlenost, plánovitost nabídky TVP a tematických celků, výsledky uplatněných metod a forem – stanovení případných opatření				
Každodenní vzdělávací práce	Zpětnou vazbou k vlastní činnosti	Každý den a po ukončení tématu		každý pedagog
Tematické celky, EV, MPP, nadst. aktivity	Zpětnou vazbou (vyhodnocení vzdělávací práce)	vždy po ukončení		každý pedagog
Metody a formy práce	pedagogické porady		dle potřeby	každý pedagog
Úroveň práce pedagogů, provozních	pedagogické porady, provozní porady sebehodnocení	1x ročně	dle potřeby 6	všichni zaměstnanci
4. Výsledky vzdělávání Cíl: vyhodnocení a ověření vzdělávacích pokroků dětí, prospívání dítěte ve vztahu k jeho individuálním potřebám a možnostem – návrhy dalších postupů				
Adaptace dětí	výsledky adaptace	po ukončení		každý pedagog
Informace o dítěti	vstupní záznam o dítěti - evidenční list	při nástupu	9	rodiče, každý pedagog

IVP u dětí se spec. potřebami	„Záznamový arch“	dle plánu	podle potřeby	každý pedagog
OŠD	„Záznamový arch“	dle plánu	podle potřeby	každý pedagog
Diagnostický záznam	„Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte“	1 - 2x ročně	11, 6	každý pedagog
Práce dětí	„Hospitační a kontrolní činnost“	2 x ročně	viz plán vedoucí učitelky	vedoucí učitelka
5. Řízení školy Cíl: posuzování řízení, týmové práce, spokojenosti všech pracovníků, odborný růst, uplatnění poznatků sebevzdělávání, sebehodnocení, kompetencí				
Klima školy	Provozní a pedagogické porady	2x ročně	9,5	všichni zaměstnanci
Profesní růst - DVPP	pedagogické porady	1x ročně	6	pedagogické pracovnice
Řízení školy	autoevaluace	1x ročně	6	vedoucí učitelka

Kritéria kontrolní činnosti:

1. Průběžná kontrolní činnost je zaměřena k předcházení a řešení konfliktů na pracovišti a je směřována:

- k napomáhání tvorby optimálního sociálního klimatu školy
- k podpoře autority všech pedagogických i provozních pracovníků

2. Cílená hospitační činnost

- je zaměřena na kontrolu kvality vzdělávací práce pedagogických pracovníků, ke konzultaci o problémech se kterými se učitelka ve své práci setkává, k hledání společných řešení

Hodnotící formy a metody:

a) Pedagogické pracovnice

- rozhovory
- nahodilé pozorování, vstupy, kreativita
- diskuze formou pedagogických porad
- cílená hospitace
- školní dokumentace

b) Provozní pracovnice

- rozhovory
- provozní porady
- podpora vzdělávací činnosti
- osobní účast na propagaci školy, společných akcích
- přístup a jednání s rodiči

c) Směrem k dětem

- průběžné hodnocení - dítěte, třídy
- „Rozvojový arch“ – postupné doplňování a aktualizování vývoje, pokroků dítěte během celé jeho docházky
- „Záznamový arch - OŠD“
- „Záznamový arch - IVP“
- Diagnostika dítěte